

Co proceder tar fusiunar vischnancas?

Latiers gida in guid dad Ursin Fetz e Daniel Bühler

■ (anr/gc) Il dumber da fusiuns da vischnancas en Svizra è creschì ils davos onns. Ursin Fetz e Daniel Bühler – da la Scola auta per tecnica ed economia (HTW) a Cuira – han intercurri projects da fusiun pli da radent e publicità ils resultats en in guid. Surlonder rapporta la davosa ediziun da la «Vischnanca svizra» extendidamain.

En Svizra è il dumber da vischnancas sa reduci dapi 1970 – en consequenza da fusiuns – per 288 e munta anc a 2777. Malgrà ch'ins po leger dapreschent bler davart fusiuns reussidas u na gartegjadas, èn publicaziuns davart fusiuns realisadas da chattar be darar. Perquai ha la Scol'auta per tecnica ed economia a Cuira edì in mussavia davart experientschas cun tals projects. Intercurri han ins indesch tals per vischnancas, situadas en tuttas quatter regiuns linguisticas da la Svizra, uschia era il cas da Suraua en Lumnezia.

Sclerir, analizar, preparar e realisar

Impurtant è da sclerir la situaziun avant che decider. Impuls per fusiunar vegnan da las suprananzas da vischnanca u dal chantun, be darar da vischins u da l'administraziun. Da la bell'entschatta èsi da fixar ina clera finamira cun il project. La fusiun sto purtar in niz. Tuts pertutgads han da vegnir tractads egualmain. Era dovra i in ferm team per projectar e mintga vischnanca pertutgada sto esser represchentada en quest gremi. Da recumandar fitg èsi da trair natiers tar l'examinaziun preliminarina ina grup-

pa accumpagnanta externa. Ins ha constatà che pitschnas vischnancas na vegnan betg ora senza in tal agid d'ordaiifer.

La pli impurtanta fasa è l'analisi da la fusiun concernent il temp necessari. Quella pertutga diversas retschertgas e valitaziuns – spezialmain davart las datas finanzialas. Da quai resortan tant sinergias sco potenzial da spargn. Recumandà vegn ina analisa da las finanzas en vista a l'avegnir. Dad impurtant èn era facturs che concernan la con-

vivenza (num da la vischnanca e vopna) sco era il lieu ch'è center dals servetschs.

En il center da la terza fasa stattan las preparativas per la votaziun davart la fusiun. Tenor l'autur Ursin Fetz, ch'è directur dal center per management administrativ a la scola numnada, èn la cunvegna da fusiun e sia comunicaziun zunt decisivas. Per avair success na vai betg senza cumpromiss. La populaziun sto avair la pussaivladad da communitgar sias spetgas al team da preparaziun.

Ils auturs dal guid proponan dad endrizzar persunter in post da mediaziun.

Suenter la votaziun ed acceptaziun cumenza la realisaziun. Anc adina sa tschentan alur novas dumondas. L'autur Daniel Bühler recumonda perquai da laschar en uffizi il team da project fin la radunanza da constituziun.

In bun mussavia

Tant Ursin Fetz sco Daniel Bühler disponan d'experientschas concretas tar fusiuns da vischnancas. Lur publicaziun

mussa dentant che mintga fusiun ensera aspects novs ed unics da resguardar. Il guid recumonda co agir tar in project da fusiun. Las vischnancas survegnan qua tras la basa sco survista per proceder. Sco partenari pratic ha il chantun Grischun servi.

Ursin Fetz, Daniel Bühler, Guid per fusiunar vischnancas, editura HTW, Cuira 2005.

Sustegnì fitg la publicaziun

L'Associaziun da vischnancas svizras ha sustegnì questa publicaziun. Ses directur, Sigisbert Lutz, Medel/Berna, constatescha che tant la situaziun finanziaria, la difficultad da chattar vischinas e vischins per divers uffizis sco la regionalisaziun da secturs communalas sajan las raschuns principals per fusiunar. Las experientschas cun fusiuns da vischnancas hajan laschè percorscher avantatgs. La finamira da talas fusiuns è dad avair vischnancas che pon subsister. Gronda paisa metta l'associaziun da vischnancas dentant sin il fatg ch'il process da fusiun na possa betg vegnir dictà da sura. Tenor Sigisbert Lutz sa cuntinuescha dentant il trend da fusiunar vischnancas en Svizra.

Daniel Bühler, Sigisbert Lutz (directur da l'Associaziun da vischnancas svizra) ed Ursin Fetz han preschentà il nov guid da fusiunar vischnancas.

FOTO N. PITARO